

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1997-1998

21 november 1997

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap

VERSLAG

**namens de Commissie voor Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Carlos Lisabeth**

Samenstelling van de commissie

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden : de heren Leo Cannaerts, Carl Decaluwé, Johan De Roo, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heer John Taylor ;

de heren André Denys, Stefaan Platteau, Mandus Verlinden ;

de heren Gilbert Bossuyt, Norbert De Batselier, Carlos Lisabeth ;

de heren Herman De Reuse, Christian Verougstraete ;

de heer Chris Vandenbroeke ;

de heer Jos Geysels.

Plaatsvervangers :

de heren Herman Candries, Leo Delcroix, Paul Deprez, Peter Desmet, Johan Weyts ;

de heren Louis Bril, Leo Goovaerts, Didier Ramoudt ;

de heren André Kenzeler, René Swinnen, Peter Vanvelthoven ;

de heren Joris Van Hauthem, Frans Wymeersch ;

de heer Jean-Marie Bogaert ;

mevrouw Cecile Verwimp-Sillis.

Zie :

771 (1997-1998)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof

– Nr. 3 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie voor Financiën en Begroting besprak op 14 oktober en 5 november 1997 het ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting bij het ontwerp van decreet door mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Het voorliggend ontwerp heeft de betrachting een aantal doelstellingen, waarbinnen de Vlaamse regering haar kas- en schuldbeheer kan voeren, een decretale grondslag te geven. Bovendien worden een aantal algemene regels geponeerd waaraan moet voldaan zijn vooraleer tot waarborgverlening wordt overgegaan.

Het decreet legt verder een basis voor een verder doorgedreven gecentraliseerd beheer.

Gezien één van de doelstellingen van dit decreet een maximale transparantie en controleerbaarheid is, wordt een rapporteringsverplichting opgelegd ten aanzien van het Vlaams Parlement en wordt voorzien in de oprichting van een interne audit.

Tot slot richt dit decreet een organiek fonds op dat kan werken als een egalisatiefonds. Hierdoor wordt ook vermeden dat een onvoorzichtig schuldbeleid aanleiding geeft tot financiële boni op korte termijn, maar tot pijnlijke verrassingen voor de opvolgers.

Dit ontwerp is vooralsnog een unicum in het kader van het kas- en schuldbeheer van overheden. Hopelijk kan hiermee aan "trendsetting" gedaan worden: een behoorlijk bestuur inzake het beheren van de kas, de schuld en de waarborgen op basis van door de wetgevende macht goedgekeurde doelstellingen en klijntlijnen, die evenwel tegelijkertijd voldoende ruimte moeten bieden aan de uitvoerende macht om in deze "high tech" financiële wereld het hoofd te bieden aan de hierin bestaande uitdaging.

Het ontwerp past dus goed in een hedendaagse relatie tussen de wetgevende en de uitvoerende macht (nieuwe politieke cultuur). De controlerol van het Parlement op één technische en relatief complexe deelfunctie van het dagelijks bestuur van

de overheid wordt erdoor versterkt. De regering perkt in feite zelf in relatief belangrijke mate haar vrijheidsgraden in. Feitelijk vervult het ontwerp de notie "behoorlijk bestuur" in het domein van het kas-, schuld- en waarborgbeheer. Daardoor wordt het als het ware controleerbaar gemaakt voor een externe instantie. Anderzijds gaat toch niet de soepelheid verloren die essentieel is voor een efficiënt en effectief "debt-management" in de huidige context van zeer snel evoluerende financiële markten, waarbij "on the spot" door de beheerder vaak beslissingen moeten genomen worden met zeer verstreckende financiële gevolgen.

De minister stelt dat deze inleiding niet van haar hand komt maar een citaat vormt uit het advies van de Inspectie van Financiën bij dit ontwerp van decreet. Aan de bemerkingen die de Inspectie van Financiën in haar advies heeft geformuleerd werd volledig tegemoetkomen. Ook op de suggesties van de Raad van State werd ingegaan.

Het ontstaan van dit ontwerp vloeit voort uit enerzijds het initiatief – dat in vorige beleidsbrieven reeds was aangekondigd – om de reglementering inzake het Vlaams schuld- en kasbeheer te coördineren en anderzijds de problematiek van de swapoperaties uitgevoerd door de Vlaamse Gemeenschap waarvan sommige Vlaamse volksvertegenwoordigers negatieve begrotingsgevolgen vreesden.

Naar aanleiding van de gedachtewisseling in de Commissie voor Financiën en Begroting betreffende de swapoperaties van de Vlaamse Gemeenschap is volgens de minister gebleken dat de Vlaamse Gemeenschap zich niet bezondigt aan het innemen van speculatieve posities. Tijdens deze gedachtewisseling is ook gebleken dat het Vlaams Parlement de nood heeft gevoeld om meer vat te krijgen op deze materie. Het belang van een goed schuldbeheer voor de Vlaamse Gemeenschap is – hoewel de materie niet echt beleidsgericht is – groter dan dat van de meeste beleidsgerichte programma's van de Vlaamse Gemeenschap.

Uit deze vaststellingen is dit decreet gegroeid: dit ontwerp heeft niet tot doel de regering tot iets te machtigen maar wel het inperken van de beleidsmogelijkheden van de minister bevoegd voor financiën. Indien het Vlaams Parlement akkoord gaat met dit ontwerp van decreet zal de minister bevoegd voor financiën verplicht zijn jaarlijks de doelstellingen van het schuldbeleid voor het komende jaar te verduidelijken. Jaarlijks zal een afzonderlijk gespecialiseerd controleorgaan moeten rapporteren aan de Vlaamse minister bevoegd

voor financiën maar ook aan het Vlaams Parlement. De klassieke controleorganen binnen de Vlaamse Gemeenschap hebben – zonder afbreuk te willen doen aan hun vele kwaliteiten – niet voldoende technische kennis in huis om de snel evoluerende financiële instrumenten en de financiële risico's die eraan verbonden zijn correct in te schatten.

Het Rekenhof zal ook – wellicht met enige voldoening – vaststellen dat de onduidelijkheid – inzake de vraag welke VOI's al dan niet onder de werking van het centraal financieringsorgaan ressorteren – via dit ontwerp van decreet wordt opgeheven. Alle VOI's ressorteren vanaf 1 januari 1998 onder het CFO, uiteraard voor zover het Vlaams Parlement instemt met de bepalingen opgenomen in het ontwerp van decreet.

De reden waarom de minister heeft aangedrongen op een snelle behandeling van dit ontwerp van decreet is het feit dat er tijd nodig is om de voorbereidingen van de diverse omschakelingen op punt te stellen. Het overschakelen van duizenden rekeningen binnen het CFO kan niet op één dag worden geklaard zonder gevaar voor de continuïteit van de dienstverlening; het organiseren van een gespecialiseerde audit-functie al evenmin. De omschakeling van al deze financiële rekeningen moet op één wel bepaald moment gebeuren en bij voorkeur op oudejaarsavond.

2. Toelichting bij het Verslag van het Rekenhof door de heer Marc De Wolf, eerste auditeur-revisor

Voor deze toelichting wordt verwezen naar het omstandige verslag van het Rekenhof (Stuk 771 (1997-1998) – Nr. 2).

3. Bespreking

3.1. Repliek van de minister op de algemene beschouwingen geformuleerd in het verslag van het Rekenhof

3.1.1. Raakvlakken met de audit van het schuldbeheer door het Rekenhof

Het Rekenhof doet zelf opmerken dat het ontwerp van decreet in positieve zin tegemoet komt aan een aantal bevindingen die blijken uit de audit die het Rekenhof momenteel uitvoert van het schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap.

3.1.2. Alternatieve financieringen

Het ontwerp van decreet heeft in de eerste plaats de bedoeling regels te bepalen omtrent het beheer van de schuld (zij het directe, indirecte of gewaarborgde schuld).

Het wil niet vallen in de valkuil om een begrotingsnormering vast te stellen, binnen dewelke alle lange-termijnverplichtingen genormeerd worden voor onbepaalde duur.

Overigens blijft het zeer moeilijk een sluitende omschrijving te geven aan het begrip "alternatieve financieringstechnieken". Het decretaal omschrijven van definities leidt onvermijdelijk tot de stelling dat wat niet verboden is, toegelaten is; hetgeen in deze materie meer dan nefast zou zijn. In dit verband kan verwezen worden naar de conclusies van de werkgroep binnen de Hoge Raad van Financiën, die het begrip "debudgetteringen" in de traditionele zin heeft moeten verruimen tot het vage begrip "beleidsverruimende operaties", t.t.z. alle financiële operaties, dewelke niet als intertemporeel kunnen beschouwd worden. Er werd immers vastgesteld dat de debudgetteringen, zoals deze oorspronkelijk werden omschreven, vervangen konden worden door andere technieken, die in fine evenzeer de last van beslissingen verschuift naar latere begrotingen. De Hoge Raad voor Financiën past dus met pragmatisme zijn eigen regelgeving aan; decreteren zou dus ongepast zijn.

Desgevallend zou op de suggestie van het Rekenhof om alternatieve financieringstechnieken te koppelen aan een voorafgaande parlementaire machtiging kunnen ingegaan worden, maar wel voor die operaties, die de schuldgraad verhogen. Maar opnieuw moet men opletten: een onroerende leasing kan als een verhoging van de schuldgraad beschouwd worden; een huur met aankoopoptie niet; al is het verschil tussen beide soms zeer fragiel, zeker indien de huursom in feite de bedragen omvat van een huurkoop; de éne machtiging moet dan wél; de andere niet aan een voorafgaande parlementaire machtiging worden onderworpen, zelfs als is er de facto geen verschil.

Indien het Rekenhof een passende en sluitende definitie kan voorleggen voor de "schuldgraad van de Vlaamse Gemeenschap" is de minister bereid in die zin een amendement op te nemen. De minister wil er wel op wijzen dat op deze wijze meteen ook de vraag van de commissie economie tot het overgaan naar "third party financing" in energetische

projecten geblokkeerd wordt : immers in dit geval worden REG-investeringen gefinancierd door derden, waarbij de Vlaamse Gemeenschap deze schulden afbetaalt, in mindering van de winst op de energie-facturen.

3.1.3. Definitie van Vlaamse publiekrechtelijke rechtspersonen.

Onder "echte" Vlaamse openbare instellingen dient begrepen te worden deze openbare instellingen die bij wet of decreet zijn opgericht, en onder de Vlaamse Gemeenschap ressorteren.

Het is anderzijds ook niet omdat een instelling van openbaar of algemeen nut is, dat het een publiekrechtelijke rechtspersoon is. Zo zijn de NV Tunnel Liefkenshoek, de NV Aquafin wel van algemeen nut, maar tegelijkertijd privaatrechtelijk. De redenering van het Rekenhof zou bijvoorbeeld ook impliceren dat alle dochtermaatschappijen van de GIMV (GIMV Coördinatiecentrum, VIM, GIM Fin, Kamofin, Fonds Nieuw Europa, Take-Off Fonds, Oxford Bioscience Adjunct I en II, Immo-Vlan, Habifin, Eurofairfield Holding, Fishlink, Seed Capital Fonds Kempen en GIMV BV Nederland) zouden onderworpen worden aan de volledige toepassing van de betrokken bepalingen uit het ontwerp van decreet, wat geenszins de bedoeling kan zijn.

Op de suggestie van het Rekenhof in zijn algemene beschouwing bij dit onderwerp wordt wel ingegaan: de term "instellingen van openbaar nut" weze best vervangen door de elders gebruikte terminologie "publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap" (cfr. artikel 9 van dit ontwerp).

3.1.4. Organisatie van begeleiding en controle op VOI's i.v.m. het schuldbeheer.

Het belang dat door het Rekenhof gehecht wordt aan de nieuwe functies, voorzien in het ontwerp van decreet, t.a.v. de VOI's, kan volledig onderschreven worden, doch anderzijds dient opgemerkt te worden dat niet voor elke functie afzonderlijk een aparte dienst kan opgericht worden en dat maximaal dient gestreefd te worden naar de incorporatie van nieuwe taken en functies binnen bestaande entiteiten of indien dit tijdelijke inspanningen vereist, in project-werkgroepen.

Dat gebeurt trouwens : het gecentraliseerd beheer van de gelden is onder gebracht bij de afdeling financieel management van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (FIM); het gecentraliseerd

beheer van de verzekeringen is onder gebracht bij de afdeling budgettering; de opzet van een éénvormige boekhouding van de VOI's in een project-groep.

3.2. Tussenkomsten van de leden

De heer Stefaan Platteau is verheugd over het initiatief van de minister. Deze spreker meent wel te weten dat onder meer in Nederland een gelijkaardig initiatief reeds werd opgestart. De heer Stefaan Platteau vreest dat dit initiatief reeds bij de aanvang wordt ondergraven door de grote soepelheid die de minister wenst bij de uitvoering van dit decreet en door de vaststelling dat de minister de beschouwingen geformuleerd door het Rekenhof naast zich neerlegt. Een evenwicht tussen soepelheid en respect voor normen moet worden gehandhaafd en het komt aan het Vlaams Parlement toe dit evenwicht tussen beide te bepalen. Zo vindt deze spreker dat machtigingen voor het aangaan van alternatieve financieringen steevast voorafgaandelijk aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring dienen te worden voorgelegd. Het instellen van een reserve aan middelen om renteopstoten op te vangen via het VERF kan wel het akkoord van de heer Stefaan Platteau wegdragen.

De minister vindt de term "ondermijnen" in deze discussie bijzonder ongelukkig gekozen. Jaarlijks zullen in de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap een aantal normen worden vastgelegd (zoals de verhouding vast/vlottend, de "duration" van de leningen, de leningscapaciteit van de Vlaamse Gemeenschap, ... (voor de niet-exhaustieve lijst van de normen wordt verwezen naar artikel 5 van de memorie van toelichting bij dit decreet – stuk 771 (1997-1998) – Nr. 1, pp. 6-8).

De heer Gilbert Bossuyt is het eens met de heer Stefaan Platteau dat het om een goed initiatief gaat. Hij stelt echter vast dat in het verslag van het Rekenhof een aantal beschouwingen zijn opgenomen die van naderbij dienen te worden bekeken. Uit de repliek van de minister op de beschouwingen geformuleerd door het Rekenhof heeft deze spreker een pleidooi voor het behoud van soepelheid en werkbaarheid van de opgezette procedures onthouden. De heer Gilbert Bossuyt kan de minister daarin volgen op voorwaarde dat de bepalingen opgenomen in dit decreet periodiek zouden worden getoetst door het Rekenhof om na te gaan of de bepalingen bestand zijn tegen de praktijk. Deze toetsing moet dan ook uitmonden in een periodieke rapportering aan het Vlaams Parlement. De krijtlijnen van dit decreet mogen niet worden uitgehouden tot een lege doos.

Ook de heer John Taylor prijst de moed van de Vlaamse regering om dit initiatief te nemen. In elk geval steekt het initiatief van de Vlaamse regering schril af bij het gebrek aan dadendrang op dit vlak bij andere regeringen in dit land.

Tevens benadrukt deze spreker het belang van enerzijds het snel opstarten van dit decreet en anderzijds de evaluatie van dit decreet op korte termijn. De beschouwing van het Rekenhof inzake de alternatieve financieringen maakt de heer John Taylor tot de zijne. Op het federale niveau heeft het gebruik van deze techniek geleid tot een schuldopbouw waarin het federale parlement onvoldoende werd geraadpleegd. De oplossing die door de Vlaamse regering wordt voorzien voor de alternatieve financieringen vindt de spreker onvolmaakt.

Tot slot sluit ook de voorzitter zich aan bij de vorige sprekers wanneer hij het initiatief van de Vlaamse regering looft.

De voorzitter sluit de algemene bespreking af door het maken van de volgende afspraken :

na 1 jaar wordt het decreet geëvalueerd door het Rekenhof in de vorm van een verslag aan het Vlaams Parlement. Het rapport zal eerst in de Subcommissie voor Financiën en Begroting worden besproken waarna de evaluatie van dit decreet in de Commissie voor Financiën en Begroting wordt aangevat. Indien nodig kan uit de evaluatie een voorstel van decreet groeien.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

HOOFDSTUK I

Inleiding en definities

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd. Het artikel 1 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 2

Artikel 2, 2°

Het Rekenhof, bij monde van de heer Marc De Wolf, pleit voor een definitie van de indirecte schuld zoals deze wordt gehanteerd in de middenbegroting 1997. Daarom stelt de heer Marc De Wolf voor ook de leningen waarvan slechts een deel (in plaats van het geheel) van de kapitaalsaflossingen en/of de rentelasten ten laste komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, in de bepaling op te nemen om de definities in dit decreet en het middelendecreet 1997 op elkaar af te stemmen.

De minister antwoordt dat het wellicht de aanbeveling verdient de definitie in de tekst te wijzigen als volgt : "..., en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, *zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden*, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting."

De minister geeft bij dit voorstel tot tekstwijziging de volgende toelichting :

1. Onder uitgavenbegroting dient te worden verstaan de zogenaamde brutobegroting, dit is de integrale betaling van de betrokken lasten, zonder aftrek van eventuele terugvorderbare terugstortingen (wat neerkomt op de zogenaamde nettobegroting).

2. Naar aanleiding van de bemerking van het Rekenhof werd bovendien vastgesteld dat de zinsnede " ..., ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, ..." overbodig is geworden gelet op het feit dat de aldus omschreven schulden als directe schuld kunnen gedefinieerd worden.

3. De toevoeging "..., zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden," wordt ingegeven door de doelstelling om in de definitie van de indirecte schuld enkel die schulden op te nemen en dus te normeren waarop de Vlaamse Gemeenschap zicht en grip heeft. Instellingen zoals het Vlaams Woningfonds beheren ca. 50 miljard leningen waar de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks enkel een rentesubsidie aan toekent. Het beheer van die 50 miljard leningen gebeurt door het

Vlaams Woningfonds en niet door de Vlaamse Gemeenschap. Daarom worden deze leningen buiten de definitie van de indirecte schuld gehouden. Een ander voorbeeld zijn de leningen die de VHM toekent aan particulieren om een eigen sociale woning te verwerven. Leningen waar derden als ontleners in gemengd zijn, worden niet opgenomen.

Het voorstel van de minister wordt overgenomen als amendement (Stuk 771 (1997-1998) – Nr. 3) door de heren Leo Cannaerts, Gilbert Bossuyt, John Taylor en Carlos Lisabeth en strekt ertoe in artikel 2, 2° op de achtste, negende, tiende, elfde, twaalfde en dertiende regel de tekst vanaf het woord "beleidsprojecten" te vervangen door wat volgt :

" , en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting."

Dit amendement wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 2, 3°

De minister reageert op de algemene beschouwing van het Rekenhof inzake de alternatieve financieringen (pagina 5 van het Verslag van het Rekenhof) : het ontwerp van decreet heeft tot doel de regels te bepalen omtrent het beheer van de schuld (zij het directe, indirecte of gewaarborgde schuld) en wil niet een begrotingsnormering vaststellen binnen dewelke alle lange-termijnverplichtingen genormeerd worden voor onbepaalde duur.

Het gewijzigde artikel 2 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 3

Een amendement van de heren Stefaan Platteau, Herman De Reuse, Chris Vandenbroeke, Mandus Verlinden en Christian Verougstraete (Stuk 771 (1997-1998) – Nr. 3) strekt ertoe "alle alternatieve financieringstechnieken die rechtstreeks of onrechtstreeks de schuldgraad van een Vlaamse openbare instelling beïnvloeden, vooraf aan de

machtiging van het Vlaams Parlement te onderwerpen".

De heer Stefaan Platteau licht toe dat het amendement ingegeven is door de suggestie van het Rekenhof dat in zijn verslag verwijst naar de resolutie betreffende het juridische kader , het financieel belang en de audit van het controlesysteem van de Vlaamse openbare instellingen, goedgekeurd door het Vlaams Parlement in de zitting van 25 juni 1997 (Stuk 644 (1996-1997) – Nr. 1).

De minister stelt dat desgevallend op de suggestie van het Rekenhof om alternatieve financieringstechnieken te koppelen aan een voorafgaande parlementaire machtiging zou kunnen ingegaan worden, maar wel voor die operaties, die de schuldgraad verhogen. Een bijkomend probleem is echter dat momenteel geen sluitende definitie voor handen is van "schuldgraad van de Vlaamse Gemeenschap". Dientengevolge vindt de minister het voorbarig om deze bepaling nu reeds in het decreet op te nemen en wacht zij liever de evaluatie van het decreet af. Tegen dan is er misschien ook een definitie van schuldgraad opgesteld die het probleem van de baan helpt. Door nu reeds dit amendement te stemmen verplicht men de Vlaamse regering tot het berekenen van de schuldgraad van de VOI's, een oefening die bij gebrek aan definitie van de schuldgraad onuitvoerbaar is. De minister wenst niet dat dit decreet dode letter blijft door er momenteel onuitvoerbare bepalingen aan toe te voegen.

De heer Stefaan Platteau houdt zijn amendement aan omdat het een cruciaal amendement is dat de voorrang bij het Vlaams Parlement legt en niet bij de Vlaamse regering. Deze spreker is het niet eens met het argument van de minister als zou door dit amendement te stemmen dit ontwerp van decreet dode letter blijven. Indien de meerderheid in de commissie dit amendement niet aanvaardt, zal de VLD-fractie dit ontwerp van decreet niet goedkeuren.

Wat ook de stemming van het amendement zal zijn, de Commissie is het erover eens dat dit element van de discussie dient deel uit te maken van de evaluatie van het decreet.

Het amendement wordt verworpen met 6 stemmen tegen 5.

Het artikel 3 wordt aangenomen met 6 stemmen tegen 5.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen en beperkingen

Artikel 4

De minister heeft volgende repliek bij de opmerkingen in het Verslag van het Rekenhof bij dit artikel :

Artikel 4, § 1, 1°

Allereerst dient opgemerkt te worden dat bepaalde normen (o.a. de verhouding vast/vlottend) historisch gegroeid zijn, en in de praktijk op hun deugdelijkheid werden getoetst en desgevallend bevestigd of geamendeerd.

Anderzijds is de lijst van normen die in de memorie van toelichting (artikel 4 : strategische doelstellingen en beperkingen, en artikel 5 : operationele normen) werd opgenomen geenszins exhaustief, enkel zuiver indicatief. In dit verband wenst de minister erop te wijzen dat zij in haar eerste beleidsbrief reeds heeft aangegeven dat het schuldbeheer niet op zich zelf staat maar integendeel moet uitgaan van de risicogevoeligheid van zowel inkomsten als uitgaven. In functie van deze algemene gevoeligheid, moet het renterisico ingeschat worden. Indien bijvoorbeeld onze inkomsten volledig met de korte-termijn rentevoeten waren gelinkt, dan ware het speculatief onze schulden op lange termijn te consolideren. De Vlaamse begroting zou in dit geval immers het risico van een wisselende spread tussen korte- en lange-termijnrente moeten dragen. De administratie is met dit project trouwens nog niet volkomen rond.

Artikel 4, § 1, 1°, b)

De suggestie van het Rekenhof is zeker zinvol. Op basis van de bevindingen van de interne auditor kan hier ongetwijfeld op ingegaan worden via het uitwerken van duidelijke procedureregels.

Artikel 4, § 1, 2°

Voor de naleving van de bepalingen van het eerste lid van artikel 4 § 1 wenst het Rekenhof dat de indekkingsproducten alleen zouden kunnen opgezet worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of kan aangetoond worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter dekking van het renterisico zouden op hun beurt slechts kunnen opgezet

worden voor zover zij een risicoverlagend effect hebben.

Deze voorwaarden werden wel opgelegd in het kader van de waarborgverlening, maar weliswaar niet opgenomen in het kader van het schuldbeheer omdat men hier de flexibiliteit wenste te behouden om, indien nodig, globale indekkingen van de gehele schuldportefeuille te kunnen verrichten (global hedging). Deze flexibiliteit is nodig om op soepele wijze de "duratie" van de portefeuille te kunnen verlagen of verhogen maar niets belet om specifieke indekkingen te blijven verrichten. De globale indekkingen zullen natuurlijk dienen rekening te houden met de vooropgestelde jaarlijkse operationele normen om zo te voldoen aan de strategische doelstellingen. In functie van nieuwe opnames zullen deze globale indekkingen nadien deels of geheel dienen geneutraliseerd te worden om steeds aan de operationele normen te voldoen. Gezien de operationele normen alleen van toepassing zullen zijn op het kas- en schuldbeheer en niet op de waarborgverlening, werden de bovenvernoemde beperkingen uit voorzichtigheid wel ingebouwd in het kader van de waarborgverlening. In dat geval dienen volgens het decreet alle risico's afzonderlijk ingedekt te worden.

Anderzijds kan gesteld worden dat de tekst ook integraal voor de Vlaamse Gemeenschap zelf werd behouden voor het jaar 1998, uit voorzichtigheid (cfr. artikel 123, 2°, h van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1998), maar dat in functie van de evaluatie door de interne auditor naar 1999 toe eventueel andere normen kunnen ingebouwd worden.

De heer Marc De Wolf pleit namens het Rekenhof toch voor het inschrijven in het decreet zelf van wat het Rekenhof meent te mogen definiëren als strategische doelstellingen (zie ook pagina 8 van het verslag van het Rekenhof betreffende artikel 4, § 1, 2°).

De Commissie beslist dit niet te doen maar wel bij de eerste evaluatie van de werking van dit decreet het voorstel van het Rekenhof opnieuw te bekijken.

Artikel 4, § 2

De minister stelt wat de bemerkingen van het Rekenhof betreft aangaande artikel 4, § 2 dat, aangezien de bepalingen omtrent de interne audit (artikel 12, § 1, 1°) voorzien dat de naleving van de in hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beper-

kingen zal getoetst worden, zonder uitzondering van paragraaf 2 van artikel 4, expliciet kan afgeleid worden dat de controle exhaustief is en dus ook betrekking heeft op de gewaarborgde schuld.

Het artikel 4 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK III

Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas-en schuldbeheer

Artikel 5

Bij het artikel 5 wordt een amendement (Stuk 771 (1997-1998) – Nr. 1) voorgesteld door de heren Stefaan Platteau, Herman De Reuse, Chris Vandebroeke, Mandus Verlinden en Christian Verougstraete met het oog op de toevoeging van een tweede lid dat luidt als volgt :

"Er wordt een dienst opgericht belast met de coördinatie, de informatieuitwisseling en de controle op het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse openbare instellingen. Deze dienst organiseert het toezicht op de uniforme uitvoering van gemeenschappelijke maatregelen ten opzichte van de Vlaamse openbare instellingen."

Het amendement verwijst uitdrukkelijk naar de vierde algemene beschouwing van het Rekenhof bij dit ontwerp aangaande de organisatie van begeleiding en controle op VOI's i.v.m. het schuldbeheer en beoogt de aanbevelingen van het Rekenhof in dit verband in een decreetsbepaling te gieten.

De minister stelt voor voorlopig het voorstel van de Vlaamse regering in artikel 12 te aanvaarden dat een interne audit opricht inzake kas- en schuldbeheer. Dus de interne audit te beperken tot de beleidsdomeinen die in dit decreet worden gereglementeerd.

Het amendement wordt verworpen met 6 stemmen tegen 5.

Het artikel 5 wordt aangenomen met 6 stemmen bij 5 onthoudingen.

HOOFDSTUK IV

Waarborgverlening

Artikel 6

Artikel 6, § 2

Wat betreft de bemerkingen van het Rekenhof bij artikel 6, § 2 antwoordt de minister dat de bekommernis van het Rekenhof zal opgevangen worden door in het verslag bij het decreet te stellen dat voor wat betreft de waarborgverlening aan herfinancieringsleningen de resterende economische levensduur van het actief (weze dit een vast of een financieel actief) van belang is.

Hiermee kan vermeden worden dat de waarborg geweigerd wordt in gevallen waarbij de eerste (gewaarborgde) lening korter was dan de levensduur van het actief (bijvoorbeeld om reden dat leningen met dezelfde looptijd onvindbaar of onbetaalbaar duur zijn) en nu geherfinancierd wordt voor een tweede (of derde, enz.) periode, zolang in het totaal de levensduur maar niet overschreden wordt. Hiermee samengaan zal wel aan de betrokken waarborgverkrijgers de verplichting moeten opgelegd worden deze gegevens extra-comptabel bij te houden.

Het artikel 6 wordt eenparig met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 7

Bij het artikel 7 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel 7 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 8

Bij het artikel 8 antwoordt de minister, op een materiële opmerking van het Rekenhof (zie Verslag van het Rekenhof, pagina 13) dat inzake waarborgverlening zowel het terrein dat wordt bestreken als de gebruikte terminologie niet erg duidelijk is, het volgende :

Overeenkomstig artikel 15, 4° worden enkel de met dit ontwerp van decreet strijdige bepalingen opgeheven. In de mate waarin andere wettelijke beschikkingen een regeling invoeren inzake waarborgverlening, die niet strijdig is met onderhavig decreet, blijven deze volledig van kracht.

In de gevallen waarbij geen wettelijke regeling bestaat, wordt dit decreet in zijn volledigheid van toepassing.

Anderzijds is het niet de bedoeling van dit decreet om de doelstellingen en beperkingen van artikel 4, § 2 op te leggen aan natuurlijke personen en privé-ondernemingen wat trouwens kan afgeleid worden uit de definitie van gewaarborgde schuld.

Het artikel 8 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

De opmerking van het Rekenhof in haar verslag betreft de vraag of het begrip dotatie in dit artikel nader dient te worden omschreven om decretaal uitsluitel te geven over de vraag of het thesaurie-beheer van de Vlaamse Huisvestingsmaatschappij aan het centrale financieringsorgaan (CFO) moet onderworpen worden of niet.

De minister antwoordt dat het aanbeveling verdient de begripsomschrijving "dotatie" elders te regelen en niet in dit decreet, gelet op de uniforme toepassing van dit begrip over diverse regelgevingen heen. Na enige discussie worden de commissie en de minister het erover eens dat de definitie van dotatie best in het programmadecreet 1998 wordt geregeld.

1. Een amendement (Stuk 771 (1997-1998) -Nr. 3) voorgesteld door de heren Leo Cannaerts, Gilbert Bossuyt, John Taylor en Carlos Lisabeth strekt ertoe in § 4, eerste lid op de vierde en de vijfde regel de woorden "de instellingen van openbaar nut, vallende onder toepassing van § 1" te vervangen door de woorden "de publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in § 1,".

Het amendement wordt ingediend ingevolge de algemene bemerking van het Rekenhof bij de definitie van Vlaamse publiekrechtelijke rechtspersonen (punt 1.3. van het Verslag van het Rekenhof).

De minister is het eens met dit voorstel tot tekstverbetering.

Het amendement wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

2. Een amendement (Stuk 771 (1997 – 1998) – Nr. 3) wordt – op suggestie van de heer Marc De Wolf (zie ook het verslag van het Rekenhof : 3. Materiële opmerkingen, artikel 9) – ingediend door de heren Leo Cannaerts, Gilbert Bossuyt, Stefaan Platteau, John Taylor, Carlos Lisabeth en Mandus Verlinden en strekt ertoe een § 4bis in te voeren , die luidt als volgt : "§ 4bis. Het eventuele netto-thesaurieresultaat, na afrekening van de aan de openbare instelling toekomende intresten, wordt gestort in de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.".

De minister is het volmondig eens met het amendement.

Het amendement wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Het artikel 9, zoals geamendeerd door de commissie, wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Na hernummering wordt § 4bis, § 5 en de oorspronkelijke § 5 wordt § 6.

Artikel 10

De minister licht toe dat dit artikel geen verdere implicaties heeft dan deze die reeds in de memorie van toelichting beschreven werden.

Concreet betekent dit artikel enkel dat de administratie van de Vlaamse Gemeenschap de ervaring en kennis van haar ambtenaren ter beschikking stelt van de VOI's om te gaan optreden voor rekening van deze VOI's, die overigens alle lasten verder zullen blijven dragen.

Het artikel 10 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 11

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel 11 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK VII

Interne audit

Artikel 12

De minister reageert op de suggestie van het Rekenhof – geformuleerd in zijn verslag op pagina 10 – om de reikwijdte van de interne controle tot andere controledomeinen dan het kas-, schuld- en waarborgbeheer en de activiteiten die daar op betrekking hebben, uit te breiden. Volgens het Rekenhof zijn er nog heel wat andere beleidsdomeinen waar een controle door een interne auditafdeling zijn nut zou kunnen bewijzen.

De minister antwoordt dat het decreet voorziet dat een interne audit inzake kas- en schuldbeheer wordt georganiseerd. Dit zal inhouden dat in een eerste fase de interne controlesystemen worden geëvalueerd en eventueel verbeterd vooraleer de auditor de prudentiële controle met betrekking tot alle financiële verrichtingen uitvoert en nakijkt of het gevoerde kas- en schuldbeheer voldoet aan de opgelegde operationele normen.

De audit van financiële verrichtingen en van financiële risico's onderscheidt zich van de meer traditionele audit door haar financiële techniciteit. Het is duidelijk de bedoeling met dit decreet om slechts een dergelijke financiële auditfunctie op te zetten. Niets belet natuurlijk om nadien de audit te regelen met betrekking tot andere beleidsdomeinen.

Het artikel 12 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK VIII

Rapportering

Artikel 13

Op de suggestie van het Rekenhof – geformuleerd in zijn verslag – om decretaal te regelen dat het Rekenhof in het bezit wordt gesteld van het rapport dat jaarlijks door de Vlaamse minister bevoegd voor financiën wordt opgesteld, antwoordt de minister dat aangezien het Rekenhof een emanatie is van het (Vlaams) Parlement, en bovendien alle stukken kan opvragen in het kader van de haar wettelijk toebedeelde taken, een expliciete vermelding in het decreet overbodig lijkt.

Inzake de minimum-inhoud van de rapportering – de tweede bemerking van het Rekenhof inzake artikel 13 – stelt de minister voor de tekst als amendement gesuggereerd door het Rekenhof op te nemen in het verslag zodat hij als leidraad kan dienen voor de verslaggeving aan het Vlaams Parlement :

De rapportering aan het Vlaams Parlement zal minimaal volgende elementen omvatten :

- voldoende gedetailleerd en duidelijk gedefinieerd cijfermateriaal over de kastoestand, de schuldpositie op korte termijn (openstaande vastleggingen) en op lange termijn (directe en indirecte schuld) en de aangegane verplichtingen uit verstrekte waarborgen;
- een verslag over de mate waarin de algemene doelstellingen en beperkingen zijn nagekomen;
- een verslag over de mate waarin de operationele doelstellingen en beperkingen zijn nagekomen;
- een samenvatting van de controlebevindingen van de interne audit, in de mate dat ze de betrouwbaarheid en volledigheid van de aan het Vlaams Parlement verstrekte informatie betreffen.

Op te merken valt dat in de tekst van de minister de verwijzing in punt 1 naar alternatieve financieringen en debudgetteringen uit de tekst van het Rekenhof werd gelicht. Dit is coherent met de visie van de minister in punt 3.1.2. van dit verslag betreffende de repliek van de minister op het verslag van het Rekenhof aangaande alternatieve financieringen.

Afgesproken wordt dat bij de evaluatie van het decreet over de opportuniteit van het opnemen in het decreet van de elementen, die minimaal moeten deel uitmaken van het verslag, opnieuw zal worden beraadslaagd.

Artikel 13 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

HOOFDSTUK IX

Fonds

Artikel 14

De minister heeft volgende repliek op de opmerkingen van het Rekenhof bij artikel 14 :

in tegenstelling tot wat het Rekenhof vooropstelt, is het wel degelijk de bedoeling om kasbewegingen te genereren en aldus duidelijkheid te genereren. Wat is immers de bedoeling van het VERF-fonds : een minister van Financiën kan te allen tijde en met veel gemak sommige interessen tijdelijk drukken : het volstaat bij voorbeeld om geïndexeerde leningen uit te geven, of om de lange-termijnrentevoeten volledig te vervangen door korte-termijnrentevoeten, of door rentebetalingen om de 15 maand te voorzien. Maar hierdoor wordt de volatilitéit sterk verhoogd of komen de lasten later terug, met alle gevolgen voor de opvolgers van de minister. Om dit gevaar te bezweren, wordt voorzien dat de Vlaamse Gemeenschap een fonds spijzigt, wanneer zij, na goedkeuring van de krachtlijnen door het Parlement, bijvoorbeeld bereid is volatielere rentes te aanvaarden, in de verwachting dat op lange termijn dit een goedkopere schuldfinanciering met zich mee brengt.

Aangezien een eenvoudige beleggingsrekening, beheerd door het centraal bestuur, impliceert dat de gelden uit de opbrengst van deze beleggingen dienen gealloceerd te worden naar de algemene middelen, diende gezocht naar een volwaardig

alternatief; een pararegionale A leek hier de enig mogelijke optie.

Artikel 14, § 1

Wat artikel 14, § 1 betreft, stelt de minister dat ten einde tegemoet te komen aan de bemerking van het Rekenhof, het aangewezen ware de tekst van paragraaf 1 als volgt te herformuleren : "§1. Er wordt een fonds "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" opgericht, hierna te noemen het fonds. Het fonds heeft rechtspersoonlijkheid *en is een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Voor wat betreft de begroting, de rekeningen en de boekhouding zijn artikel 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996 van toepassing.*".

Door de heren Leo Cannaerts, Gilbert Bossuyt, John Taylor en Carlos Lisabeth wordt de suggestie van de minister overgenomen in een amendement (Stuk 771 (1997-1998) – Nr. 3) met dezelfde tekst. Het amendement strekt ertoe in te gaan op de suggestie van het Rekenhof om het VERF een geïntegreerde budgettaire en economische boekhouding te laten voeren overeenkomstig de regels en het plan opgelegd door de Vlaamse regering (artikel 5 van het decreet van 8 juli 1996) en tevens dat de jaarrekening van het VERF uiterlijk op 15 maart van het jaar na het begrotingsjaar wordt ingediend bij de Vlaamse regering (artikel 6 van het decreet van 8 juli 1996).

Dit amendement wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 14, § 2

De heer Leo Cannaerts wenst te vernemen wat de minister bedoelt met de volgende zinsnede uit de laatste zin van § 2 van dit artikel "vanaf het ogenblik dat deze betalingen de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap hiervoor beschikbare kredieten overschrijden". De regering heeft immers gedurende het begrotingsjaar de mogelijkheid de kredieten voor de lasten van de directe en de indirecte schuld te wijzigen (bijvoorbeeld naar aanleiding van de begrotingscontrole). Op welk tijdstip (begrotingsopmaak, begrotingscontrole, andere tijdstippen...) zal de regering beslissen of zij beroep zal doen op de opgebouwde reserve in het VERF ?

De minister antwoordt dat het VERF inderdaad de regering zal toelaten te kiezen of de begroting de gevolgen van renteopstoten zal opvangen ofwel of

men een beroep zal doen op de reserves aangelegd in het VERF.

Wat de opmerking van het Rekenhof betreffende artikel 14, § 2, betreft, antwoordt de minister dat gezien het fonds een afzonderlijke rechtspersoon is, en er een zekerheidsstelling vereist is omtrent de opvraagmogelijkheid van de bij het fonds gealloceerde gelden, het afsluiten van een overeenkomst hieromtrent de meeste duidelijkheid en zekerheid biedt, en deze optie te verkiezen valt boven een jaarlijkse begrotingsinschrijving.

Het geamendeerde artikel 14 wordt eenparig met 11 stemmen aangenomen.

Artikel 15

Bij het artikel 15 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel 15 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

Artikel 16

Bij het artikel 16 worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel 16 wordt eenparig aangenomen met 11 stemmen.

III. EINDSTEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende bepalingen inzake kas-, schuld- en waarborgbeheer van de Vlaamse Gemeenschap wordt aangenomen met 6 stemmen bij 5 onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Carlos LISABETH

Norbert DE BATSELIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**HOOFDSTUK I****Inleiding en definities****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° directe schuld : leningen, ofwel aangegaan door de Vlaamse Gemeenschap ter financiering van haar tekorten, ofwel contractueel overgenomen door de Vlaamse Gemeenschap uit de indirecte schuld alsook alle leningen ter herfinanciering van voormelde leningen ;
- 2° indirecte schuld : leningen aangegaan, ofwel door publiekrechtelijke rechtspersonen opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, ofwel door lagere overheden, ofwel door de Vlaamse Gemeenschap in het verleden ter financiering van specifieke beleidsprojecten, en waarvan het geheel van de kapitaalsaflossingen en van de rentelasten ten laste komen van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, zonder evenwel rekening te houden met terugbetalingen door derden, alsook het Vlaamse aandeel in de schulden van het Amortisatiefonds voor de leningen der sociale huisvesting ;
- 3° gewaarborgde schuld : het geheel van schulden van publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, en van lagere overheden waarvan een gedeelte of het geheel van het uitstaande kapitaal gewaarborgd wordt door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, hetzij door middel van een waarborgverklaring, hetzij door middel van een contractuele verbintenis, met uitzondering van de indirecte schuld ;

- 4° schuld in vreemde deviezen : schuld uitgegeven in een andere munt dan de eenheidsmunt die van toepassing is in België ;
- 5° renterisico : de onzekerheid betreffende de toekomstige kostprijs van een schuld, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de rentevoeten die van toepassing zullen zijn op bestaande en toekomstige financieringen ;
- 6° wisselkoersrisico : de onzekerheid betreffende de waarde-evolutie, uitgedrukt in de eenheidsmunt die van toepassing is in België, van een schuld in vreemde deviezen, die zelf afhankelijk is van de fluctuaties die kunnen optreden in de wisselkoersen ;
- 7° indekkingsproducten : financiële producten of contracten die, conform de doelstellingen van het in dit decreet beschreven beheer, erop gericht zijn zich in te dekken tegen rente- en/of wisselkoersrisico's ;
- 8° optionele constructies : indekkingsverrichtingen waarbij de verkoper aan de koper het recht geeft om een overeengekomen kwantiteit van een financieel product of contract te kopen of te verkopen tegen een overeengekomen uitoefenprijs tot op of op een overeengekomen datum in de toekomst ;
- 9° speculatieve activiteiten : activiteiten, die niet in overeenstemming zijn met de doelstellingen van dit decreet, alsook activiteiten waarbij financiële producten en/of contracten worden verhandeld en waarbij onverantwoorde risicoposities worden ingenomen in de hoop winst of meerwaarde te boeken ;
- 10° kastoestand : som van de saldi van alle zichtrekeningen op naam van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, onverminderd het bepaalde in artikel 3 ;
- 11° rentelasten : netto financiële lasten met inbegrip van de kosten en baten met betrekking tot de kastoestand en met betrekking tot indekkingsproducten ;
- 12° effectisering : de techniek waarbij de houder van de schuldvordering over de mogelijkheid beschikt om deze aan derden al dan niet onder de vorm van effecten over te dragen.

Artikel 3

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd, voor de bepaling van het begrip kastoestand zoals beschreven onder artikel 2, 10°, rekeningen aan te duiden die aan de aldaar bedoelde som onttrokken worden. Hierbij geldt als criterium dat de rekeningen waarop uitsluitend derden-gelden worden beheerd, dienen onttrokken te worden.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen en beperkingen

Artikel 4

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft het beheer van haar kastoestand en het beheer van de directe en indirecte schuld de twee volgende doelstellingen in acht te nemen :

- 1° het streven naar een evenwicht tussen minimale rentelasten en minimaal renterisico, waarbij zij de volgende principes dient na te leven :
 - a) een intertemporele spreiding van de rentelasten via een adequate risicospreiding ;
 - b) het laten spelen van de concurrentie en het streven naar optimale financiële voorwaarden ;
 - c) de organisatie van haar financieringsbehoeften op de meest efficiënte wijze ;
 - d) het zuinig omgaan met het verlenen van waarborgen om haar verplichtingen beheersbaar te houden ;
- 2° het streven naar een optimale transparantie en controleerbaarheid.

Voor de naleving van de bepalingen van het eerste lid, 1°, gelden de volgende beperkingen :

- elke vorm van speculatieve activiteiten is verboden ;
- bij het aangaan van schuld in vreemde deviezen moet deze vanaf de opname volledig ingedekt worden tegen het wisselkoersrisico.

§ 2. Voor wat betreft het beheer van de gewaarborgde schuld dienen de doelstellingen en beperkingen vermeld onder § 1, eerste lid, 1°, a), b) en c) en § 1, tweede lid te worden nageleefd door de debiteuren waarvoor de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest waarborg verleent.

HOOFDSTUK III

Jaarlijks vast te stellen operationele normen inzake kas- en schuldbeheer

Artikel 5

De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd het kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap en van het Vlaamse Gewest te voeren binnen operationele normen die jaarlijks, conform de doelstellingen van artikel 4, § 1, worden vastgelegd in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

HOOFDSTUK IV

Waarborgverlening

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse regering dient voor wat betreft de waarborgverlening door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest de bepalingen van de §§ 2 tot en met 5 na te leven.

§ 2. De looptijd van een waarborg mag nooit de economische levensduur van het onderliggend actief of project overschrijden. Voor wat betreft de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of de lagere overheden dienen de karakteristieken van elke te waarborgen lening daarenboven afhankelijk te zijn van het doel van de financiering.

§ 3. Als een waarborg wordt verleend dient expliciet een maximumwaarborgbedrag of een maximumwaarborgpercentage bepaald te worden. Tevens dient contractueel bepaald te worden dat, bij uitwinning, deze waarborg enkel het uitstaande verlies betreft nadat alle zakelijke en persoonlijke zekerheden bij de gewaarborgde debiteur zijn uit-

gewonnen. De waarborg dekt enkel de hoofdsom en de contractuele intresten van toepassing, vóór beëindiging van het contract. Onverminderd andere wettelijke, reglementaire en contractuele bepalingen wordt het niveau van de gewaarborgde intresten beperkt tot de intresten, berekend op basis van de koers van de lineaire obligaties, uitgegeven door de Belgische Staat met een duurtijd gelijk aan de looptijd van het krediet en vastgesteld op de dag van de kredietverlening.

§ 4. Binnen de machtiging verleend in het decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, is het verlenen van een waarborg aan financieringsverrichtingen en indekingsproducten, uitgevoerd of gekocht door de publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest ressorteren, of door de lagere overheden alsook door de vennootschappen waarvan de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest 100 % direct en/of indirect aandeelhouder is, alleen mogelijk indien aangetoond kan worden dat hierdoor betere contractuele voorwaarden verkregen kunnen worden. Bovendien kunnen deze indekingsproducten slechts gewaarborgd worden voor zover zij een onderliggende financiering hebben of als aangetoond kan worden dat zij dadelijk gekoppeld worden aan een onderliggende financiering die binnen het jaar wordt opgenomen. Optionele constructies ter indekking van het renterisico kunnen slechts gewaarborgd worden voor zover zij opgezet worden met het oog op een risicoverlagend effect. Financieringen in vreemde deviezen kunnen enkel gewaarborgd worden als deze vanaf de opname volledig ingedekt zijn, en in relatieve termen goedkoper uitkomen dan financieringen in de eenheidsmunt van toepassing in België.

De waarborgverkrijging is hierbij steeds afhankelijk van een voorafgaande goedkeuring door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering stelt de regels vast volgens dewelke de waarborg wordt verleend.

§ 5. Speculatieve activiteiten kunnen niet gewaarborgd worden.

Artikel 7

Indien leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest vervroegd terugbetaald worden en geherfinancierd worden,

kan de Vlaamse regering eventueel een nieuwe waarborg hechten aan de herfinancieringslening.

Indien over leningen met waarborg van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest onderhandeld wordt met betere financiële voorwaarden tot gevolg, blijft de bestaande waarborg behouden.

In geen van beide gevallen mag de initiële looptijd van de gewaarborgde lening en het uitstaande gewaarborgde bedrag overschreden worden. Bovendien mag geen afbreuk gedaan worden aan de bepalingen van artikel 6.

Artikel 8

De toekenning van de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap, van het Vlaamse Gewest of van een door de Vlaamse regering aangewezen publiekrechtelijke rechtspersoon aan een rechtspersoon of een natuurlijk persoon voor door hen aangevane financieringen, is afhankelijk van het betalen van een bijdrage.

Deze bijdrage is verschuldigd door de ontlener binnen twintig dagen na opname van de eerste schijf van het krediet, en is in geen geval terugbetaalbaar.

Bij een herfinanciering zoals bedoeld in artikel 7 is geen additionele bijdrage verschuldigd.

Deze bijdrage bedraagt 0,25 procent op het bedrag van het gewaarborgd krediet, te verhogen met 0,025 procent per jaar duurtijd per lening. Dit artikel geldt niet indien een specifieke regeling bij decreet, bij wet of bij reglementaire bepaling is vastgesteld.

HOOFDSTUK V

Gecentraliseerd beheer

Artikel 9

§ 1. De publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of een decreet en die ressorteren onder het Vlaamse Gewest of de Vlaamse Gemeenschap, die een dotatie ontvangen ten laste van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, een begrotingsfonds of een dienst met afzonderlijk beheer, zijn verplicht al hun financiële rekeningen te hebben en al hun beleggingen

onder te brengen bij een door de Vlaamse regering aan te wijzen kredietinstelling.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de modaliteiten van § 1 te bepalen.

§ 3. De dotatie aan de publiekrechtelijke personen bedoeld in § 1 mag via wachtrekeningen, geopend op naam van de Vlaamse Gemeenschap bij haar kassier, gestort worden.

§ 4. In afwijking van artikel 34, tweede lid, in fine van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit mag het saldo van de dotaties bestemd voor de publiekrechtelijke rechtspersonen bedoeld in § 1, dat nog niet geordonnanceerd werd, overgedragen worden naar het daaropvolgende jaar.

De Vlaamse regering licht het Vlaams Parlement elk jaar bij de aanpassing van de begroting in over de toestand van deze saldi.

§ 5. Het eventuele netto-thesaurieresultaat, na afrekening van de aan de openbare instellingen toekomende intresten, wordt gestort in de algemene middelen van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 6. Dit artikel doet geen afbreuk aan artikel 51, § 1, van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs.

Artikel 10

Publiekrechtelijke rechtspersonen, opgericht bij of krachtens een wet of decreet en die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, kunnen verplicht worden de Vlaamse Gemeenschap als lasthebber aan te duiden voor hun financieringen.

De Vlaamse regering stelt de lijst vast van de instellingen, bedoeld in lid 1, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap kan optreden als lasthebber bij het aangaan van leningen.

HOOFDSTUK VI

Effectisering

Artikel 11

Leningen van de directe, indirecte en/of gewaarborgde schuld kunnen slechts geëffectiseerd worden mits de voorafgaande toestemming verkregen werd van de Vlaamse regering.

De inhoud van deze bepaling dient expliciet opgenomen te worden in elke leningsovereenkomst.

HOOFDSTUK VII

Interne audit

Artikel 12

§ 1. De Vlaamse regering zal een interne audit inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap organiseren en reglementeren.

Hierbij gelden de volgende normen :

- 1° de audit dient de naleving van de in Hoofdstuk II vermelde doelstellingen en beperkingen en de overeenkomstig Hoofdstuk III jaarlijks vastgelegde operationele normen te toetsen ;
- 2° de audit dient de legitimiteit en correctheid van de uitgaande kasstromen en de volledigheid en correctheid van de inkomende kasstromen na te gaan ;
- 3° de audit ziet toe op de naleving bij het kas- en schuldbeheer van de reglementering inzake overheidsboekhouding van toepassing op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 4° de audit dient regelmatig de correctheid van de uitstaande vorderingen van de diverse financiële instellingen na te gaan ;

- § 2. De audit, zoals vermeld onder § 1, vindt eveneens plaats bij het fonds, opgericht krachtens artikel 14.
- § 3. Binnen 3 maanden na het einde van ieder boekjaar wordt een verslag aangaande de in § 1 en § 2 vermelde controletaken overgemaakt aan de Vlaamse minister, bevoegd voor financiën.
- § 4. De Vlaamse regering wordt ertoe gemachtigd de audit uit te breiden met andere controletaken dan die vermeld in § 1. In voorkomend geval zijn dezelfde controletaken eveneens van toepassing op het fonds, opgericht krachtens artikel 14.

HOOFDSTUK VIII

Rapportering

Artikel 13

De Vlaamse minister, bevoegd voor financiën, stelt jaarlijks een rapport op voor het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering over het gevoerde beleid inzake kas- en schuldbeheer van de Vlaamse Gemeenschap. Dit rapport wordt overgemaakt aan het Vlaams Parlement, ten laatste op 30 april van elk jaar.

HOOFDSTUK IX

Fonds

Artikel 14

- § 1. Er wordt een fonds "Vlaams Egalisatie Rente Fonds" opgericht, hierna te noemen het fonds. Het fonds heeft rechtspersoonlijkheid en is een instelling van categorie A in de zin van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Voor wat betreft de begroting, de rekeningen en de boekhouding zijn artikel 5 en 6 van het decreet van 8 juli 1996 houdende bepalingen

tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1996 van toepassing.

- § 2. Het fonds heeft als doelstelling bij te dragen in de egalisering van de rentebetalingen, die door de Vlaamse Gemeenschap jaarlijks geschieden op haar directe en indirecte schuld. Daartoe sluit het fonds een overeenkomst af met de Vlaamse Gemeenschap, waarbij het, met aanwending tot het maximum van zijn beschikbare middelen, bijdraagt in de rentebetalingen van de Vlaamse Gemeenschap, vanaf het ogenblik dat deze betalingen de op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap hiervoor beschikbare kredieten overschrijden.
- § 3. Het fonds is niet onderworpen aan de bepalingen van artikel 9. De Vlaamse Gemeenschap neemt op verzoek van het Fonds diens beschikbare middelen op in de kastoestand, zoals gedefinieerd in artikel 2, 10°.
- § 4. De middelen van het fonds zijn :
- 1° een dotatie, maximaal gelijk aan het niet opgebruikte saldo van de jaarlijks vastgestelde kredieten tot dekking van de lasten van de directe en indirecte schuld ;
 - 2° het saldo van het fonds op het einde van het voorgaande begrotingsjaar ;
 - 3° alle interesten en opbrengsten, voortkomende uit de realisatie van meerwaarden ;
- § 5. De lasten van het fonds zijn de rentebetalingen bedoeld in § 2 en de eventuele realisatie van minwaarden.
- § 6. De Vlaamse regering stelt jaarlijks een verslag op over de werking en het beheer van het fonds. Het verslag wordt aan het Vlaams Parlement meegedeeld voor 30 april van het daaropvolgende jaar.
- § 7. De Vlaamse regering regelt de werking en het beheer van het fonds. Zij stelt de nodige diensten, uitrusting, installatie en personeelsleden van haar diensten ter beschikking van het fonds en kan, overeenkomstig de terzake geldende algemene beginselen, sommige van haar bevoegdheden delegeren aan de leidende ambtenaren, die zij daartoe aanwijst.

HOOFDSTUK X

Slotbepalingen

Artikel 15

De volgende regelingen worden opgeheven :

- 1° artikel 77 van het decreet van 18 december 1992 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1993 ;
- 2° de artikelen 1 en 1bis van het decreet van 30 juni 1993 houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993 ;
- 3° artikel 92 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 ;
- 4° alle andere wettelijke, decretale of reglements-bepalingen strijdig met dit decreet.

Artikel 16

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 1998, met uitzondering van artikel 14 dat in werking treedt op 31 december 1997.
